

LIETUVOS ASMENŲ SU NEGALIA DRAUGIJA

Asociacija, kodas 191676690, Kauno g. 22-301, LT-03212 Vilnius. Tel. +370 61515504, el. paštas info@draugija.lt
B. s. LT127044060001694278, A. s. LT727044060001694265, AB SEB bankas, banko kodas 70440

Jevgenijai Jefremovai
El.paštas: jevgenija.jefremova@anta.lt

2026-04-23 Nr. S-16

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 26-4627(2) SUDERINIMO

Lietuvos asmenų su negalia draugija, įvertinusi gautą suderinimui Teisės akto projektą Nr. 26-4627(2) "Dėl Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo NR. X-493 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1179 (toliau – projektas) pažymi, kad siūlomos nuostatos kelia reikšmingų teisinių neaiškumų ir gali prieštarauti Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymui. Toliau teikiami šie pastebėjimai.

Projekte yra siūlomas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas socialinių paslaugų įstaigų (juridinio asmens) vadovams. Taigi jis būtų taikomas ir asociacijoms bei jų įsteigtiems padaliniais, kas kelia esminį teisinio aiškumo ir proporcingumo klausimą.

Asociacijos veikia Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo bei asociacijų įstatų pagrindu. Valstybės nustatytas reikalavimas, vertinti asociacijos vadovo reputaciją reiškia tiesioginį kišimąsi į juridinio asmens (asociacijų) vidaus valdymą, nors tokia intervencija nėra būtina socialinių paslaugų kokybei užtikrinti. Šio teisės akto pirminio rengimo metu buvo sutarta, jog, atsižvelgiant į tai, kad juridinio asmens (asociacijų) vadovas socialinių paslaugų neteikia, šiuo tikslu jis asociacijoje steigia padalinį, kuriam ir būtų taikomi socialinių paslaugų įstaigos vadovui keliami reikalavimai. Būtent padalinio vadovas administruotų, organizuotų socialinių paslaugų teikimą, užtikrintų teikiamų paslaugų kokybę ir teisės aktų laikymąsi.

Pastebėtina ir tai, kad projekte nėra aptarta kas ir kokia tvarka vertins tiek juridinio asmens vadovo, tiek ir įsteigto padalinio vadovo reputaciją. Be kita ko, atsiranda teisinė spraga, kuri suteiktų savivaldybėms plačią ir neapibrėžtą diskreciją spręsti dėl paties juridinio asmens, šiuo atveju, asociacijos vadovo tinkamumo.

Atkreiptinas dėmesys, kad juridinio asmens, šiuo atveju nevyriausybinių organizacijų (asociacijų) vadovų keitimas neretai užtrunka dėl asociacijos vadovo paieškos ir atrankos, reikšmingas veiksnys tas, kad darbo užmokestis asociacijos vadovui nėra mokamas.

Taigi siūlome projekte aiškiai nustatyti, kad nepriekaištingos reputacijos reikalavimas taikomas **tik socialinių paslaugų padalinio vadovui**, o ne juridinio asmens (asociacijos) vadovui.

Ne mažiau svarbu paminėti, ir tai, kad, jeigu reputacijos tikrinimas būtų taikomas juridinio asmens vadovui, kiekvienas vadovo pasikeitimas galėtų tapti pagrindu savaivaldybėms stabdyti ar nutraukti socialinių paslaugų teikimą, kol bus atlikti vertinimai ar kol asociacija išsirinks naują vadovą. Tikslinga įvertinti, kad panašiais atvejais asociacijai teiktų iš naujo dalyvauti akreditavimo procedūrose. Tai sukurtų realią riziką, kad paslaugų gavėjai, įgiję pasitikėjimą nevyriausybine organizacija liktų be paslaugų, būtų nukreipti kitur, o savivaldybės įgytą galimybę daryti įtaką asociacijų vidaus sprendimams.

Siekiant išvengti tokios rizikos tikimybės, projekte taip pat siūlytume įtvirtinti, kad **juridinio asmens vadovo ar socialinių paslaugų padalinio vadovo pasikeitimas negali būti**

pagrindas įtakoti tiek patį juridinio asmens akreditacijos procesą, tiek ir jo padalinio teikiamas socialines paslaugas (pvz.: jas stabdant, nutraukiant ar kt.). Socialinių paslaugų teikimas vykdomas nepertraukiamai, juridiniam asmeniui paskyrus laikiną socialinių paslaugų padalinio vadovą, kol atliekamos juridinio asmens (asociacijos) įstatuose nustatytos procedūros. Tokia nuostata užtikrintų paslaugų gavėjų interesų apsaugą, socialinių paslaugų tęstinumą ir asociacijų autonomijos išsaugojimą.

Galiausiai, siekiant teisinio aiškumo ir vienodo taikymo, projekte turėtų būti aiškiai įtvirtinta, kad juridinių asmenų steigiami padaliniai, teikiantys socialines paslaugas gali jas teikti **be atskiros registracijos Juridinių asmenų registre.** Kadangi juridinio asmens padalinys yra ne savarankiškas juridinis asmuo, tikslinga būtų apibrėžti ir nuostatą dėl juridinio asmens padalinio veiklos vietos ir galimybės turėti atskirą veiklos adresą, pvz.: jei juridinis asmuo padalinio veiklai suteiktų atskiras patalpas.

Aukščiau nurodyti aspektai yra esminiai siekiant ne tik aiškaus ir nuoseklaus teisinio reglamentavimo, bet ir užtikrinant vienodą teisės aktų nuostatų taikymą tiek asociacijoms, tiek akreditacijos procedūras vykdančioms savivaldybėms. Aiškiai apibrėžtos įstatyminės nuostatos leistų išvengti perteklinės administracinės naštos nevyriausybiniams organizacijoms, sumažintų skirtingos praktikos riziką savivaldybėse ir užtikrintų, kad socialinių paslaugų teikimas nebūtų trikdomas dėl juridinio asmens (asociacijų) vidaus valdymo pokyčių ar reputacijos vertinimo procedūrų. Tokie sprendimai yra būtini siekiant socialinių paslaugų tęstinumo, paslaugų gavėjų interesų apsaugos ir asociacijų autonomijos išsaugojimo.

Dėkojame už bendrą darbavimą.

Lietuvos asmenų su negalia draugijos prezidentas

Ignas Mačiukas